

Robert Pyka

Instytut Socjologii Uniwersytetu Śląskiego jako przykład organizacji „uczącej się”

Górnośląskie Studia Socjologiczne. Seria Nowa 6, 267-274

2015

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Robert Pyka

Uniwersytet Śląski w Katowicach

Instytut Socjologii Uniwersytetu Śląskiego jako przykład organizacji „uczącej się”

Publikacja kolejnego tomu „Górnośląskich Studiów Socjologicznych” jest okazją do przedstawienia Szanownemu Czytelnikowi aktywności śląskiego środowiska socjologicznego, wykraczającej w sposób naturalny poza zawartość niniejszej publikacji. Mamy bowiem za sobą kolejny rok wyťažonej pracy w obszarze naukowego zgłębiania kluczowych zagadnień i problemów społecznych Górnego Śląska. Rok 2014 był także dla Instytutu Socjologii Uniwersytetu Śląskiego czasem intensywnej pracy „nad sobą” w kontekście wyzwań, przed jakimi staje obecnie szkolnictwo wyższe w Polsce. Pośród nich wymienić należy przede wszystkim nowe uwarunkowania finansowania nauki, ale także niekorzystną sytuację demograficzną i zmiany na rynku pracy, które wymagają nieustannej elastyczności i dostosowywania ofert edukacyjnych do potrzeb społecznych. W tym kontekście rok 2014 można uznać za pomyślny dla naszego Instytutu, którego pozycja dzięki aktywności jego pracowników wciąż się umacnia. Świadczyć o tym mogą między innymi awanse naukowe pracowników Instytutu. W minionym roku Urszula Swadźba uzyskała tytuł profesora nauk humanistycznych, a kolejnych dwóch pracowników — Dobroniega Trawkowska oraz Marek Dziewierski — zdobyło tytuły doktorów habilitowanych.

W 2014 roku 55 pracowników nauki zatrudnionych w Instytucie Socjologii UŚ prowadziło badania w obszarze 25 dyscyplin naukowych, które realizowane były w ramach 8 zadań badawczych w obrębie działalności statutowej oraz 11 zadań rozwijanych przez młodych pracowników nauki (tab. 1 i 2).

Tabela 1

Zadania badawcze realizowane w ramach działalności statutowej —
„potencjału badawczego” w 2014 roku

Kierownik	Nazwa zadania
prof. zw. dr hab. Wojciech Świątkiewicz	Ład kulturowy w potocznych wyobrażeniach i przekazach międzypokoleniowych
prof. zw. dr hab. Urszula Swadźba	Transformacja systemowa: jej przebieg, skutki strukturalno-społeczne i korelaty świadomościowe
prof. zw. dr hab. Urszula Swadźba	Zmiana ról społecznych kobiet na terenach przemysłowych Górnego Śląska
prof. zw. dr hab. Marek S. Szczepański	Społeczne uwarunkowania restrukturyzacji górnośląskiego przemysłu tradycyjnego
prof. zw. dr hab. Kazimiera Wódz	Poczucie tożsamości społecznej a świadomość obywatelska
prof. zw. dr hab. Kazimiera Wódz	Przeobrażenia w pomocy społecznej a potrzeby kształcenia w pracy socjalnej
prof. zw. dr hab. Jacek Wódz	Typy reprezentacji politycznej na szczeblu lokalnym
dr hab. prof. UŚ Adam Bartoszek	Diagnoza społecznych barier i dylematów działań prywatyzacyjnych w przedsiębiorstwach Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego

Tabela 2

Zadania badawcze realizowane w ramach działalności statutowej —
dotacja dla „młodych naukowców” w 2014 roku

Kierownik	Nazwa zadania
dr Barbara Lewicka	Społeczna pamięć miejska. Przemiany wyobrażeń o przestrzeni miasta
dr Grzegorz Gawron	„Age Friendly Cities and Communities” — analiza wybranych zagadnień polityki senioralnej prowadzonej w miastach województwa śląskiego
dr Grzegorz Libor	Regionalne dylematy, regionalne problemy
dr Justyna Kijonka	W kręgu socjologicznych problemów tożsamości śląskiej
dr Karolina Wojtasik	Socjologia wojny i zbiorowej przemocy — próba poszerzenia niszy
dr Katarzyna Juszczyk-Frelkiewicz	Przemiany rodziny we współczesnym świecie
dr Łukasz Trembaczowski	Przedsiębiorcy wobec przemian i zagrożeń współczesności
dr Monika Żak	Powołanie czy kalkulacja? Motywy wyboru zawodu i ich implikacje dla późniejszego życia zawodowego
dr Rafał Cekiera	Społeczno-kulturowe uwarunkowania współczesnych migracji
mgr Barbara Ślania	Praca socjalna jako zawód i powołanie — oczekiwania i potrzeby instytucji pomocy społecznej a praktyka kształcenia akademickiego
mgr Monika Szpoczek-Sało	Miejsce „wieśniacy” w metropolii. Badania nad społecznościami lokalnymi — na przykładzie świętochłowickiej dzielnicy Lipiny (w województwie śląskim)

Jest godne podkreślenia, że pracownicy Instytutu pozyskali pokaźne środki zewnętrzne na prowadzone przez siebie badania. W 2014 roku realizowano w Instytucie Socjologii UŚ 13 projektów badawczych finansowanych w ramach grantów Narodowego Centrum Nauki, Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, a także programów Unii Europejskiej. Spośród pozyskanych w 2014 roku grantów warto wymienić projekt „Tożsamość miasta i jego mieszkańców a przestrzeń publiczna. Studium trzech miast”, którego kierownikiem jest dr hab. prof. UŚ Tomasz Nawrocki. Zespół kierowany przez prof. zw. dr hab. Kazimierę Wódcę pozyskał finansowanie z 7. Ramowego Programu Komisji Europejskiej na projekt „Patterns of Resilience during Socioeconomic Crises among Households in Europe”. Ubiegły rok był także czasem finalizacji dużego, realizowanego od 2012 roku ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego projektu pod tytułem „Śląskie wyzwania” z zakresu aktywizacji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Kierownikiem projektu był dr hab. prof. UŚ Adam Bartoszek. Działając na rzecz społecznego otoczenia, Instytut Socjologii stara się dzięki pracom badawczym swoich pracowników dostarczać rzetelnych analiz, studiów i wiedzy, wspomagających procesy decyzyjne wielu podmiotów, instytucji oraz jednostek samorządu terytorialnego. Tego rodzaju analizy były realizowane w 2014 roku między innymi na rzecz Opolskiego Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych w zakresie inicjatyw aktywizujących osoby powyżej 50. roku życia czy na rzecz Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach przez opracowanie projektu Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Katowice na lata 2014—2020. Udziałem pracowników Instytutu było także przygotowanie diagnozy rynków pracy w Tarnowskich Górach oraz Gliwicach.

Przedstawiona aktywność badawcza znalazła odzwierciedlenie w publikacjach pracowników Instytutu Socjologii, którzy starali się w ten sposób upowszechnić wyniki swych badań, włączając się w międzynarodową debatę naukową. W roku 2014 w Instytucie powstało łącznie ponad 150 publikacji, w tym 17 monografii krajowych i jedna zagraniczna (tab. 3) oraz 91 rozdziałów w monografiach, z czego 10 w pozycjach zagranicznych. Dorobek pracowników Instytutu Socjologii za rok 2014 obejmuje także kilkadziesiąt artykułów w polskich i zagranicznych czasopismach naukowych, z czego zdecydowaną większość stanowiły tzw. czasopisma punktowane figurujące na listach Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Pośród czasopism, w których publikowali pracownicy Instytutu, wymienić można takie periodyki naukowe, jak „Roczniki Nauk Społecznych”, „Polityka Społeczna”, „Humanizacja Pracy”, „Studia Regionalne i Lokalne”, „Przestrzeń Społeczna”, „Acta Univesitatis Lodziensis Folia Sociologica”, „Studia Pastoralne”, „Trzeci Sektor” czy „Przegląd Zachodni”. Naturalnym miejscem publikacji prac śląskiego środowiska socjologicznego jest nowa seria „Górnośląskich Studiów Socjologicznych”, znajdująca się pod pieczę Instytutu Socjologii Uniwersytetu Śląskiego. Czasopismo to nieustannie zyskuje na randze i znaczeniu, o czym może świadczyć jego uwzględnienie na tzw. liście ministerialnej. Pracownicy Instytutu Socjologii występowali także w roli recenzentów publikacji i dorobku naukowego

przedstawicieli innych ośrodków socjologicznych w Polsce, czym przyczynili się do rozwoju i awansów naukowych tamtejszych pracowników. W 2014 roku w katowickim Instytucie Socjologii przygotowano łącznie 18 recenzji prac awansowych na rzecz obcych Rad Wydziału oraz taką samą liczbę recenzji wydawniczych.

Tabela 3

Wykaz monografii z udziałem autorskim pracowników Instytutu Socjologii UŚ opublikowanych w 2014 roku

Autor / autorzy	Tytuł publikacji	Miejsce wydania	Wydawnictwo	Rok wydania
1	2	3	4	5
Grzegorz Libor, Magdalena Michalska	<i>Wielopropblematowość — wybrane aspekty ponowoczesności</i>	Katowice	Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego	2014
Robert Pyka	<i>Metropolizacja a lokalne governance. Globalne wyzwania państwa narodowego na przykładzie V Republiki Francuskiej</i>	Katowice	Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego	2014
Agata Zygmunt, Rafał Muster, Agnieszka Kłuszo, Małgorzata Tyrybon, Ewa Zimończyk	<i>Model aktywizacji zawodowej i integracji społecznej kobiet w rodzinach górniczych. Poradnik wdrażania</i>	Katowice	Wydawnictwo „Śląsk”	2014
Wojciech Świątkiewicz	<i>Medzigeneracne vazby v rodine a v kulture. I Nitranskie sociologicke kolokwium</i>	Nitra	Univerzita Konstatina Filozofa v Nitre	2014
Wojciech Świątkiewicz, Jan Burzyński, Tomasz Burzyński, Andrzej Górny	<i>Sociologizing Corruption Risk</i>	Katowice	Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego	2014
Wojciech Świątkiewicz, Monika Štrbová, Denisa Selicka, Marcela Šarvajcová, Viera Štefancová, Viera Zozuláková, Andrzej Górny, Lubor Gal, Peter Ondrejko	<i>Medzigeneracné vazby v súčasnej rodine. Výsledky sociologického výskumu v Nitranskom kraji</i>	Katowice	STUDIO NOA	2014
Katarzyna Juszczak-Frelkiewicz	<i>Kohabitacja w Polsce i na Słowacji. Studium socjologiczne w środowiskach studenckich</i>	Katowice	Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego	2014
Rafał Muster	<i>Diagnoza lokalnego rynku pracy miasta Gliwice i powiatu gliwickiego</i>	Gliwice —Opole	CTC Sp. z o.o.	2014
Małgorzata Suchacka	<i>Transformacja regionu przemysłowego w kierunku regionu wiedzy. Studium socjologiczne województwa śląskiego</i>	Katowice	Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego	2014

1	2	3	4	5
Zbigniew Zagala	<i>Obywatele lokalni i kosmopolityczni. Tradycje i współczesność aktywności stowarzyszeniowej mieszkańców Górnego Śląska</i>	Katowice	Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, STUDIO NOA	2014
Marek S. Szczepański, Anna Śliz (red.)	<i>Współczesne teorie społeczne. W kręgu ujęć paradygmatycznych</i>	Opole	Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego	2014
Anna Śliz, Marek S. Szczepański	<i>Dostojny uniwersytet?</i>	Warszawa	Oficina Naukowa	2014
Rafał Cekiera	<i>O pułapkach emigracyjnej lekkości. Doświadczenie tymczasowości w narracjach młodych polskich emigrantów poakcesyjnych</i>	Kraków	Zakład Wydawniczy NOMOS	2014
Kazimiera Wódz, Piotr Kulas	<i>Dimensions of public participation</i>	Dąbrowa Górnicza	Wydawnictwo Naukowe WSB	2012
Kazimiera Wódz, Jolanta Klimczak	<i>O współczesnych praktykach genderyzacji ciała</i>	Katowice	Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego	2014
Kazimiera Wódz, Barbara Kowalczyk	<i>Organizowanie społeczności. Modele i strategie działania</i>	Warszawa	CRZL	2014
Kazimiera Wódz, Krzysztof Piątek	<i>Od welfare state do welfare society</i>	Toruń	WN UMK	2014

Zaangażowanie w sprawy regionu jest tym, co z pewnością wyróżnia Instytut Socjologii UŚ na tle innych tego rodzaju ośrodków w Polsce. Niemniej jednak pracownicy katowickiego Instytutu funkcjonują także w międzynarodowym środowisku naukowym, ze szczególnym naciskiem na przestrzeń europejską. Wskaźnikiem tej obecności mogą być sieci badawcze, w które Instytut jest zaangażowany za pośrednictwem swoich pracowników. Pośród nich wymienić można sieć N-CORP, dla której jednostką wiodącą jest Uniwersytet Umea w Szwecji, sieć SOWOSCE z wiodącym ośrodkiem w Debrecen University na Węgrzech oraz europejską sieć Observatory on Local Autonomy (OLA), kierowaną z ośrodka CERAPS na Uniwersytecie Lille 3 we Francji.

Pracownicy Instytutu Socjologii są zapraszani w roli ekspertów do różnego rodzaju gremiów doradczych, międzynarodowych towarzystw i organizacji naukowych, a także komitetów redakcyjnych polskich i zagranicznych czasopism naukowych.

Ważnym elementem obecności pracowników Instytutu Socjologii w krajowej i międzynarodowej przestrzeni badawczej jest udział w krajowych i międzynarodowych konferencjach naukowych. W 2014 roku pracownicy Instytutu ogłosili

łącznie 125 referatów podczas konferencji i sympozjów naukowych, z czego 16 w zagranicznych ośrodkach naukowych, między innymi w Czechach, na Słowacji, Ukrainie, Litwie, we Włoszech, w Hiszpanii, Niemczech, Wielkiej Brytanii, Turcji, a nawet w Japonii.

Rok 2014 obfitował także w konferencje, których organizatorami byli sami pracownicy Instytutu Socjologii UŚ. Była to okazja, aby zaprosić na rodzimą uczelnię naukowców i ekspertów z innych polskich i zagranicznych ośrodków badawczych. W minionym roku w Instytucie zorganizowano łącznie 6 konferencji naukowych. „Praca — Więź — Integracja. Wyzwania w życiu jednostki i społeczeństwa” to tytuł konferencji zorganizowanej przez zespół pod kierownictwem prof. zw. dr hab. Urszuli Swadźby. Konferencja ta miała charakter szczególny, gdyż poświęcona została pamięci prof. zw. dr hab. Władysława Jachera, wieloletniego dyrektora katowickiego Instytutu Socjologii, w piątą rocznicę jego śmierci. „Style życia w perspektywie zrównoważonego rozwoju” to tytuł konferencji zorganizowanej 25 maja 2014 roku przez dr Jolantę Klimczak-Ziółek oraz dr Katarzynę Ponikowską-Cichoń. Z inicjatywy prof. zw. dr hab. Wojciecha Świątkiewicza, Dyrektora Instytutu Socjologii Uniwersytetu Śląskiego, w dniach od 12 do 14 czerwca 2014 roku zorganizowano konferencję zatytułowaną „Globalny i lokalny wymiar religii. Polska w kontekście europejskim”. Wspólnie z Akademią Sztuk Pięknych w Katowicach dr Łukasz Trembaczowski zorganizował konferencję „Specyfika formy czy specyfika treści. Problemy polskiej socjologii sztuki”, która odbyła się w Katowicach 20 listopada 2014 roku. Także w listopadzie dr Grzegorz Libor oraz dr Dorota Nowalska-Kapuścik przygotowali konferencję „Peryferie społeczne we współczesnej Europie”. Piszący te słowa był inicjatorem międzynarodowej konferencji „Dziedzictwo industrialne w procesie transformacji dawnych miast przemysłowych — o roli nauk społecznych w wytwarzaniu miasta i refleksji nad miastem”, która odbyła się w Katowicach 6 czerwca 2014 roku.

Chociaż badania naukowe stanowią podstawowy element funkcjonowania Instytutu Socjologii, to nie można zapominać o innych wymiarach jego działalności, w tym przede wszystkim o aktywności dydaktycznej. Kształcenie kolejnych pokoleń Polaków wrażliwych na kwestie społeczne oraz zdolnych do rozumienia i wyjaśniania procesów zachodzących w społeczeństwie jest misją Instytutu Socjologii, a w sensie pragmatycznym wyznacza jego rację bytu. Uniwersytet jest bowiem miejscem uprawiania nauki, ale także kultywowania i rozwijania ludzkich intelektów, bez których trudno wyobrazić sobie społeczeństwo rzeczywiście otwarte i demokratyczne. W związku z tym dyrekcja Instytutu podejmuje nieustanne starania o podnoszenie jakości kształcenia oraz dostosowywanie jego profilu do potrzeb rynku pracy i oczekiwań młodych ludzi. Świadczyć o tym mogą liczne zmiany w programie nauczania oraz wzbogacanie oferty dydaktycznej nowymi kierunkami i specjalnościami. W 2014 roku oferta dydaktyczna Instytutu obejmowała 3 kierunki realizowane na 2 stopniach studiów w 2 dostępnych profilach. Na poziomie studiów licencjackich kształcenie odbywało się na kierunkach „praca socjalna” i „stosowane nauki społeczne” o profilu praktycznym oraz na kierunku „socjologia” o profilu ogólnoakademickim obejmującym 4 specjalności, tj.: „socjo-

logia miasta i regionu”, „socjologia reklamy i komunikacja społeczna”, „socjologia organizacji i zarządzania”, „wiedza o współczesnym społeczeństwie”. Studia na poziomie magisterskim są realizowane w ramach 2 kierunków: „socjologii” i „pracy socjalnej”. Studia II stopnia na kierunku „socjologia” (profil ogólnoakademicki) umożliwiają studentom wybór jednej z 5 specjalności: „socjologia” (program ogólny), „komunikacja społeczna”, „organizacja społeczności lokalnej”, „studia miejskie”, „zarządzanie pracą socjalną i ekonomia społeczna”.

Obserwacje zmieniającej się koniunktury gospodarczej oraz sytuacji na rynku pracy spowodowały, że w 2014 roku zainicjowano szereg zmian w ofercie edukacyjnej, które dotyczą głównie studiów II stopnia. Podjęto w związku z tym decyzję o likwidacji 2 specjalności („organizacja społeczności lokalnej”, „zarządzanie pracą socjalną i ekonomia społeczna”) i stworzeniu w ich miejsce 3 nowych specjalności na kierunku „praca socjalna”, tj. „praca socjalna w środowisku”, „mediacje i negocjacje” oraz „europejskie studia pracy socjalnej i ekonomii społecznej”. Jednocześnie na studiach II stopnia na kierunku „socjologia” pojawiły się dwie ciekawe propozycje nowych specjalności. Pierwsza z nich to „HR we współczesnej organizacji”, która stanowi odpowiedź na rosnące zapotrzebowanie na pracowników dysponujących odpowiednią wiedzą i kompetencjami w zakresie zarządzania zasobami ludzkimi. „Kariery europejskie w administracji i biznesie” to nazwa specjalności, która w 2015 roku będzie stanowiła najnowszą ofertę Instytutu Socjologii w ramach studiów II stopnia na kierunku „socjologia”. Absolwenci tej specjalności o charakterze wybitnie europejskim i międzynarodowym zdobędą profil umożliwiający swobodne poruszanie się na rynku pracy Unii Europejskiej. Po ukończeniu tej specjalności, na której będą prowadzone zajęcia również w języku angielskim i francuskim, studenci będą dysponowali wiedzą i kompetencjami czyniącymi z nich potencjalnych pracowników instytucji europejskich, ale także międzynarodowych korporacji.

Uruchomienie specjalności „kariery europejskie w administracji i biznesie” stanowi kontynuację studiów francuskich, jakie na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Śląskiego oferowała nieistniejąca już Międzynarodowa Szkoła Nauk Politycznych (MSNP). W związku z tym, że pracownicy MSNP byli w sporej części także pracownikami Instytutu Socjologii, uruchomienie specjalności „kariery europejskie...” stanowi próbę aktywizacji i waloryzacji kapitału, jaki w Instytucie stanowią osoby przygotowane do prowadzenia zajęć w języku francuskim i angielskim. Nowa specjalność wpisuje się ponadto w szerszy projekt współpracy Instytutu Socjologii Uniwersytetu Śląskiego z Instytutem Studiów Politycznych w Lille we Francji, którego zwieńczeniem ma być w przyszłości tzw. podwójny dyplom. Podjęta w Instytucie Socjologii inicjatywa znalazła uznanie po stronie Ambasady Francuskiej w Warszawie oraz AUF (Agence Universitaire de la Francophonie), które zaoferowały wsparcie polegające na współfinansowaniu lektora native’a, prowadzącego zajęcia w języku francuskim oraz uruchomieniu przy nowej specjalności Akademickiego Centrum Sukcesu (Centre de réussite universitaire — CRU). Oba rozwiązania mają charakter innowacyjny i pilotażowy w skali całego kraju. Zadaniem lektora native’a, poza prowadzeniem klasycznych zajęć z zakresu

nauk społecznych w języku francuskim będzie także udział w organizowaniu działalności Akademickiego Centrum Sukcesu oraz rozwijanie kontaktów z partnerami zewnętrznymi, tj. poszukującymi pracowników władających językiem francuskim przedsiębiorstwami oraz szkołami średnimi, w których lektor prowadzić będzie cykliczne zajęcia, wskazując młodym ludziom jedną z możliwych ścieżek rozwoju wiodącą przez studia w Uniwersytecie Śląskim. Akademickie Centrum Sukcesu (AkCeS) będzie natomiast placówką działającą w ramach Wydziału Nauk Społecznych, podlegającą Instytutowi Socjologii na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach. Powstaje ono z inicjatywy francuskiej Agencji Uniwersyteckiej ds. Frankofonii (AUF) i stanowi część europejskiej sieci Centre de réussite universitaire (CRU) liczącej 26 ośrodków znajdujących się w Europie Środkowej i Wschodniej. Powstanie polskiego oddziału CRU w Katowicach jest efektem umowy zawartej pod koniec 2014 roku pomiędzy JM Rektorem Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach prof. zw. dr. hab. Wiesławem Banysiem a Dyrektorem Biura Regionalnego Agencji Uniwersyteckiej ds. Frankofonii (BECO) Fabienem Flori. AkCeS stanowi centrum doskonałości i podnoszenia kompetencji i wyposażone będzie w tym celu w odpowiednie zasoby pedagogiczne oraz nowoczesny sprzęt informacyjny i telekomunikacyjny. Jednym z elementów wyposażenia Centrum będzie nowoczesny system do wideokonferencji, umożliwiający między innymi organizowanie wykładów i dyskusji z udziałem naukowców z innych ośrodków badawczych za pośrednictwem łącza internetowego. Choć Centrum powstanie na Wydziale Nauk Społecznych, będzie ono otwarte dla wszystkich tych, którzy chcą poszerzać swoją wiedzę i kwalifikacje, a swą przyszłość zawodową wiążą z karierą na poziomie europejskim w administracji, biznesie czy w świecie nauki.

Działalność Instytutu Socjologii w roku 2014 obfitowała w interesujące dokonania zarówno w obszarze naukowym, jak i dydaktycznym, co świadczyć może o dynamice tej instytucji. Na podstawie przedstawionego bilansu działalności można określić ten Instytut mianem organizacji „uczącej się”. Zmiany w strukturze dokonań naukowych, polegające między innymi na wzroście liczby publikacji w „czasopismach punktowanych” czy na modyfikacjach oferty dydaktycznej wzbogaconej innowacyjnymi projektami, mogą świadczyć o reaktywności i zdolnościach adaptacyjnych Instytutu jako organizacji. Ten ostrożny optymizm nie może jednak być źródłem pełnego samozadowolenia. W sytuacji nieustannie zmieniających się warunków otoczenia, w tym regulacji prawnych dotyczących funkcjonowania polskiej nauki, jej finansowania oraz zasad oceny działalności naukowej, pracownicy nauki muszą w swojej codziennej pracy wykazywać się nie tylko talentem naukowym, ale także zdolnościami organizacyjnymi i umiejętnością strategicznego myślenia. Wydaje się, że jak dotąd Instytut Socjologii Uniwersytetu Śląskiego radzi sobie z tymi wyzwaniami całkiem dobrze.

Katowice, 16.03.2015